

Fidelio

6+

sprookjesopera met muziek van Beethoven

Vlaanderen
vertrouwd werk

WALPURGIS

ARCADI

P

Theatre
M. Smet-Naeyaert
Leuven

WWW.WALPURGIS.BE

Art. 4405 Wetgeving (Theaterwet) © 2010 National Right Group

**LESMAF
2015-16**

MEDEWERKERS

concept, libretto en regie	Judith Vindevogel
muziek	Ludwig von Beethoven
arrangementen	Jago Moons
spel en zang	Liesbeth Devos/Annelies Van Hijfte (sopraan) Astrid Stockman/Laure Campion (sopraan) Ronan Debois/Kurt Gysen (bariton) Jago Moons (muzikant) Saïd Boumazoughe (film)
scenografie en licht	Stef Depover
kostuumontwerp	Caroline Wittemans
kostuumuitvoering	Hilde Mertens Hanne Vandersteen
pop/masker	Filip Peeters
educatief medewerker	Paula Stulemeijer/Nathalie Négro
toneelmeester en klankuitvoering decoruitvoering	Francis Van Laere Francis Van Laere Danny Havermans Vicente Simone y Araixa Marco Santy
illustratie	Ingrid Godon
vertaling	Lorenzo Caròla & Judith Vindevogel
coproductie	HETPALEIS (BE) Théâtre de Saint-Quentin-en-Yvelines/ Scène nationale (FR)
productie	WALPURGIS
met de steun van	Arcadi Île-de-France en de Vlaamse gemeenschap

HET VERHAAL

Leonore is verliefd op Florestan.

Al twee jaar lang heeft Leonore haar vriendje Florestan niet meer gezien.

Al twee jaar lang houdt Pizarro Florestan gevangen.

Is Florestan een gevaarlijke moordenaar? Of een gemene dief?

Helemaal niet. Florestan doet niets liever dan zingen.

En met zijn liedjes doet hij de mensen dromen.

Maar al die 'dromen' zijn niet naar de zin van Pizarro.

Daarom heeft Pizarro Florestan opgesloten in een geheime kerker, diep onder de grond.

'De mensen zullen hem nu wel gauw vergeten', denkt hij.

Maar Leonore kan haar Florestan niet vergeten.

Zij moet en zal haar vriendje bevrijden uit de klauwen van de wrede Pizarro.

In de gevangenis van Pizarro mogen alleen mannen binnen.

Dus verkleedt Leonore zich 'als man' en verandert ze haar naam in Fidelio.

Marzelline, de dochter van de gevangenisbewaker, vindt Fidelio (= Leonore!) een hele knappe 'jongen'! Zij zorgt er mee voor dat Fidelio (Leonore dus) in de gevangenis binnen geraakt.

Met de hulp van Marzelline en haar vader, zal Leonore er in slagen om haar liefje Florestan te bevrijden. En Pizarro? Die trapt in zijn eigen val ... wie een put graaft voor een ander valt er zelf in!

PERSONAGES

Leonore: de heldin, jong, moedig, idealistisch.

Fidelio: Leonore, verkleed als man.

Florestan: een dromer, een liedjeszanger, de geliefde van Leonore (wordt in de voorstelling uitgebeeld door een pop).

De gevangenisbewaker: hij is de vader van Marzeline, hij gaat gebukt onder het werk in de gevangenis, hij is bang van zijn baas Pizarro.

Marzeline: de dochter van de gevangenisbewaker, ze is verliefd op Fidelio

Pizarro: de kwaadaardige baas van de gevangenis (masker).

WAT IS OPERA?

Een opera is een toneelstuk waarin het verhaal gezongen wordt. Het is een toneelstuk waarin de acteurs/zangers niet tegen elkaar praten, maar alles al zingend aan elkaar vertellen. *Fidelio* is ook een opera. Alles wordt gezongen. Dat vind je misschien raar, maar bij 'opera' is dat gewoon. Een operazanger/es is iemand die heel graag zingt. Hij gaat vele jaren naar school om zijn stem mooier en sterker en rijker te maken. Na veel jaren studeren weet hij precies wat voor soort stem hij/zij heeft. Sopraan? Alt? Tenor? Bas? Een sopraan zingt hoog, een bas laag, alt en tenor zitten daar tussen in. Een operazanger kan luid én ook zacht zingen, zo zacht dat je toch nog alles kunt verstaan als je in een grote zaal op de achterste rij zit. Een operazanger kan een avond lang zingen zonder hees te worden; hij zingt zonder microfoon! Hij kan zijn zangstem bang of boos laten klinken, verdrietig of blij. Een violist heeft zijn viool, een pianist zijn piano, een gitarist zijn gitaar. Een operazanger heeft alleen zichzelf en zijn stem, hij is zijn eigen instrument. Hij zorgt ervoor dat zijn 'instrument' elke dag in orde is. Dat wil zeggen dat hij gezond en fit moet zijn. Dat wil ook zeggen dat hij zijn stem zijn hele leven moet blijven oefenen zodat alles wat hij zingt helder en mooi klinkt.

WIE IS BEETHOVEN?

Beethoven wordt geboren in Duitsland, bijna 300 jaar geleden, in 1770. Op school is hij niet zo'n goede leerling. Hij zit veel te dromen en in plaats van op te letten in de les, hoort hij overal muziek: in de bomen, in het water van een rivier, in de wind, in het geluid van vogels. Zijn ouders ontdekken dat hij veel talent heeft. Beethoven mag muziek gaan studeren bij beroemde leermeesters. Als hij nog maar net twaalf jaar is, begint hij zelf al muziek te schrijven. Iedereen is vol lof en iedereen is ervan overtuigd dat Beethoven een zeer bijzonder talent bezit. Hij heeft veel succes, iedereen wil zijn muziek horen. Maar Beethoven heeft een probleem: na een tijdje kan hij zijn eigen muziek niet meer goed horen. Zijn oren willen niet meer mee. Hij wordt stilletjes aan doof. Dit is heel erg voor hem, want hij is altijd met muziek bezig en hij luistert graag en gretig naar alles wat muziek maakt. Maar Beethoven heeft een oplossing gevonden: hij kan de muziek horen in zijn hoofd! Hij kan zich de klanken én het ritme verbeelden. Zo kan hij toch nog blijven componeren en dirigeren. Hij heeft heel veel soorten muziek geschreven, maar hij schreef maar één opera, het griezelige sprookje: *Fidelio*.

JE BENT VANDAAG EEN KLEINE OPERAZANGER

1. Alle mensen kunnen zingen, maar niet iedereen is een operazanger. Er is vast en zeker een kort liedje dat je in de klas allemaal kent? Zing het eerst zachtjes. Zing het daarna een beetje krachtiger. Tot slot zing je het wat luider. Blijf wel 'zingen'! Zomaar hard je liedje roepen is niet spannend en dan ben je geen operazanger meer. Je stem wordt hees en klinkt lelijk, dus: blijven 'zingen'. Dat wil zeggen dat je de melodie blijft horen en dat je het juiste ritme aanhoudt. Terwijl je zingt, blijf je naar jezelf en naar de ander luisteren. Tot slot zing je je liedje blij en vrolijk.
2. Zingen doe je niet alleen met je stem maar met je hele lichaam. Je zal ontdekken dat de zangers in het verhaal van *Fidelio* rondlopen en bewegen, zich bukken en springen terwijl ze ongestoord blijven doorzingen. Dat is niet zo gemakkelijk. Je kan voelen hoe jouw stem klinkt terwijl je heen en weer loopt of springt of terwijl je je bukt.
Eén iemand zingt rustig 'slaap kindje slaap'. Iemand anders klopt tegelijkertijd zachtjes op je rug. Je zult merken dat je stem dan plots een beetje schokt. Probeer nu eens te zingen terwijl je lichtjes op en neer springt. Luister ondertussen naar je stem. Het is best moeilijk om dan helder en verstaanbaar door te zingen en niet buiten adem te raken: je liedje wordt door elkaar geschud. Je ervaart hetzelfde als je achter op een fiets zit en je rijdt over een hobbelige weg. Dat heeft iedereen al wel eens gedaan. Voor je plezier doe je dan dikwijls: “aaaaahhaaahaaahaa”.

Een operazanger kan, na vele jaren studeren en oefenen, toch mooi blijven zingen zelfs terwijl hij op de fiets zit of als hij (voor zijn rol) heel boos moet zijn, of van een tafel moet springen.

3. Als je zingt luister je naar de juiste toon (een operazanger mag niet vals zingen!)
Zingen is uitademen. Inademen doet iedereen vanzelf, dus daar hoeft je niet op te letten. Blaas een ballon op en laat daarna de lucht er zachtjes uitlopen. Je probeert dus de ballon te laten zingen! Zo gaat het ook bij een zanger: hij laat de lucht zo langzaam mogelijk langs zijn mond en door zijn lippen naar buiten stromen. Terwijl je de lucht zachtjes uit de ballon loslaat, kan je tegelijkertijd zelf ook lucht tussen je tanden door naar buiten laten stromen op sssssssssssss.

Na een paar keer oefenen ga je in plaats van ssssssss, een klank gebruiken. Terwijl je uitademt, zing je: tralalalalalalalala. Je probeert dit zo lang mogelijk aan te houden, tot je geen lucht meer hebt. Voel je hoe vlug de lucht weg is en je dan ook geen klank meer hebt? Doe dit een paar

keer achter elkaar. Je zal merken dat het beter en beter gaat.

4. Beethoven is een componist bij wie ritme héél belangrijk is. Je gaat nu klank én ritme combineren. Je spreekt op voorhand af wie de dirigent is. De dirigent zingt de eerste twee maten (tot aan het orgelpunt) van de vijfde symfonie van Beethoven. Daarna wijst hij met zijn dirigeerstok één of meerdere personen aan die dan antwoorden met de volgende twee maten.
(https://fr.wikipedia.org/wiki/Fernand_Schirren)

De symfonie begint met vier noten: 'kort-kort-kort-lang' [leidmotief](#). 🗣️

Tatatataaaaaaaaa; op zijn teken begint een ander op dezelfde toon mee te zingen.

Je houdt samen de laatste toon aan tot de dirigent het teken geeft om tegelijkertijd te stoppen. (Bij de jongste kinderen is het aangewezen dat de leerkracht zelf de dirigent speelt). Forceer niets, laat het mooi en zacht klinken, zodat jijzelf en je klasgenoten kunnen genieten van klank en ritme. Luister goed naar elkaar, kijk elkaar aan terwijl je zingt én (!) denk aan iets vrolijks of iets lekkers dan lukt het veel beter.

5. Dit doe je met de hele groep. Je krijgt de opdracht om een kort zinnetje te verzinnen op het motiefje van de vijfde symfonie.

Bijvoorbeeld:

Dirigent: "Iedereen klaar? (ie-de-reen klaaaaaaaaaar?)

De klas: "Ja, wij zijn klaar!" (ja-wij-zijn klaaaaaaaaaar!)

Dit kan ook zacht, luider, luid gezongen worden.

Je kan er ook nog andere zinnetjes op verzinnen zoals:

Eerste paar maten: Dag Annemie/ Dag lieve An/ Waar is het brood?/ Dag allemaal/ Dag lieve klas etc.

Het kan bijvoorbeeld ook in een andere emotie: Jij stoute poes!

Tweede paar maten (het antwoord): Dag dirigent/ Dag lieve juf/ Hier is het brood (of in de kwade versie: allemaal samen: Jij stoute poes!)

a. Dit doe je met twee.

Iemand komt voor de klas. Samen met de leerkracht of met een klasgenoot doe je de volgende opdracht:

Je staat tegenover elkaar, ieder in een andere hoek van de ruimte. Vanuit jouw hoek zing je de volgende dialoog op de tonen van de vijfde symfonie: (bijvoorbeeld heel blij en content en daarna een keer boos ... of bang)

- Iedereen klaar? (ie-de-reen klaaaaaaaaar?)
- Ja, wij zijn klaar! (ja-wij-zijn klaaaaaaaaar!)
- Kom naar het bord! (kom- naar- het boooooord!)
- Nee, ik ben ziek. (nee-ik-ben-zieieieiek)
- Ga maar naar huis. (ga- maar- naar- huiuiuiuis)
- Dat zal ik doen. (dat-zal-ik-doeoeoeoen)
- Je mag geweldig overdrijven. Het enige waar je op moet letten, is dat je zo helder en zo juist mogelijk blijft 'zingen', want je bent nu even een operazanger! En je zingt op een melodie die Beethoven geschreven heeft!

b. Wie kan er 'zingend' vertellen wat hij gisterenavond allemaal gedaan heeft?

c. Misschien kan een juf/meester 'zingend' een stukje rekenles geven? Hierbij kan je veel ritme gebruiken. Je zou rekensommen of tafels van vermenigvuldiging ook kunnen rappen? Of een gedichtje zingen in plaats van opzeggen?

GOED LUISTEREN, KAN JE OEFENEN

Een klank is iets wat doorstroomt, wat nazindert, wat in je oren blijft hangen, waar je langer naar luistert. Iedereen doet de ogen dicht en steekt zijn hand omhoog. Dan laat je een belletje klinken (of een gong, een cimbaal, een triangel, ...). Zolang je iets hoort blijft je hand omhoog. Zo gauw je de toon niet meer hoort, of minder hoort, laat je je hand langzaam zakken. Er is vast wel iemand die de toon kan oppikken. En misschien kan heel de klas zachtjes meezingen, zoemen, neuriën?

HOE KOMT FLORESTAN UIT DE GEVANGENIS

1. Je kent ondertussen het verhaal van *Fidelio*. Voer nu samen een gesprekje aan de hand van volgende vragen:

- Hoe denk je dat Florestan eruit ziet? Hij heeft een aantal jaren opgesloten gezeten in een donkere kerker, in een put waar hij niet eens in rechtop kon staan. Hij heeft zijn geliefde Leonore nooit mogen zien, hij heeft haar vreselijk gemist. Hij heeft honger geleden en kou gehad. Is hij mager? Bleek? Ziek? Gebogen? Strompelend met knikkende knieën? Knipperend met zijn ogen omdat het daglicht plots te scherp is?

- Hoe denk je dat Florestan reageert op het moment waarop hij zijn geliefde Leonore eindelijk terugziet? Hoe loopt hij? Hoe kijkt hij? Wat zegt hij? Wat doet hij?

2. Één persoon speelt Florestan en kruipt in een holletje, op een heel kleine krappe plaats, onder een stoel of in een kast. Iemand anders speelt Fidelio (Leonore) en komt hem bevrijden. Hoe speel je dit?

- Florestan komt uit zijn 'hol' gekropen ...

- Zijn benen zijn zwak en slap en elke stap doet hem pijn,
- hij loopt heel moeizaam, stap voor stap,
- zijn rug is krom en stijf,
- hij houdt zijn handen voor zijn ogen om zich te beschermen tegen het felle daglicht,
- hij is zwak en ziek,
- hij steunt op een stok
- ...

- De reactie van Leonore en Florestan op elkaar ...

- Leonore ondersteunt hem,
- of blijft op een afstandje staan kijken naar haar geliefde,

- of ze rent naar hem toe en neemt hem in haar armen,
  - of ze kust hem!
  - ...
  -
- En Florestan ...

- Hij zegt ...
- Misschien zegt hij niks en kijkt hij alleen maar rond.
- Bekijkt alles met verbazing.
- Misschien ziet hij Leonore pas na een paar minuten!
- Hij valt misschien flauw ... in de armen van Leonore!
- ...

Hoe je dit speelt mag je helemaal zelf verzinnen. Daarna kan je vergelijken of de zangers in de voorstelling het even goed spelen als jij (☺).

LIEFDE IN EEN DOOSJE

Nadat je Florestan ‘gespeeld’ hebt, ga je hem nu ‘maken’. Verzamel een aantal luciferdozen, het grotere formaat, ieder kind heeft er één. Teken Florestan zoals jij denkt dat hij eruit ziet: knap, lief, zingend, een dromer ... Of je zoekt een foto met daarop jouw ‘knappe’ Florestan. Neem daarna je luciferdoos. Maak het omhulsel los en keer dit binnenste buiten. Daarop kan je dan bijvoorbeeld de tralies van de gevangenis tekenen. Je stopt je tekening of je foto in de doos/gevangenis. Het is niet erg als je je tekening of je foto een beetje kleiner moet vouwen en hij dus verkreukelt. De echte Florestan moet zichzelf ook helemaal klein maken om in de donkere gevangenisput te kunnen. Elke doos/gevangenis kan er anders uitzien, dat mag je zelf kiezen. Stel in de klas alle gevangnissen ten toon, met Florestan ernaast, of er half uit of er in?

LEONORE WORDT FIDELIO, EEN VROUW WORDT EEN MAN

Leonore is een vrouw. Ze moet er als een man uitzien om in de gevangenis binnen te geraken. Hoe zou jij dit aanpakken? Wat is er qua uiterlijk anders bij mannen en vrouwen. Het haar? De kleren? De stem? De bewegingen (lopen, zitten, staan, slapen)? Als je daar samen over praat kom je meteen tot een paar duidelijke verschillen. Een meisje krijgt de opdracht om een man/jongen te spelen. Ze mag, met de hulp van een vriendin, op de gang bij de kapstokken haar kleding een beetje veranderen (er hangt vast wel een muts of een pet van één van de jongens

die heel bruikbaar is?) De jongens mogen 'jurereen'!

Ze moet achtereenvolgens de volgende acties uitvoeren:

1. De klas binnen komen/aan de deur blijven staan/'goeie morgen' zeggen tegen iedereen.
2. Helemaal door de klas lopen, langs alle tafeltjes en uiteindelijk terug vooraan, centraal komen staan. Daar maak je een stoere, indrukwekkende, coole beweging. (Denk hiervoor aan bewegingen uit sporten als karate of judo of boksen).
3. Daarna ga je terug achter het bureau van de leerkracht zitten en ... je steekt een sigaret op?
4. Rechtstaan achter het bureau en een korte mededeling doen (denk aan je stem) aan de klasgenoten: ***straks, na de middagpauze, gaan we naar een opera. De opera heet FIDELIO!***
5. Tot slot maak je een tweede coole moves en verlaat je stoer en zelfzeker de klas.

DE KRACHT VAN MUZIEK

Muziek kan je blij maken, muziek kan je weg doen dromen, muziek kan je verdrietig maken. Muziek kan je vooral ook troosten. Beethoven hoorde zijn muziek in zijn hoofd, voor hij de melodie opschreef en aan de mensen liet horen. Jij kan ook muziek horen in je hoofd. Zoek in je hoofd naar een liedje waar je blij van wordt, waar je verdrietig van wordt, waar je 'wild' van wordt. Is er een liedje of een stukje muziek dat je altijd en altijd weer zou kunnen horen, een liedje dat je nooit beu wordt? Kan je vertellen wanneer het je blij maakte en waarom? Kan/durf je het zingen?

Je kunt een verhaal fantaseren op muziek. Dit doe je alleen in je hoofd. Niemand weet wat jij verzint, niemand kent jouw verhaal, er is niemand die in jouw hoofd kan kijken. Iedereen doet zijn ogen dicht en luistert naar de muziek (zie link). Laat de muziek de eerste minuten rustig binnen stromen in je hoofd en in je hart. Misschien zie je even later wel een beeld, of ontstaat er een kort verhaaltje in jouw hoofd. Of wie weet draait er een filmpje in je hoofd. Het kan zijn dat je je alleen maar blij of verdrietig of verliefd voelt. Elk muziekfragment zal een ander verhaal, beeld of gevoel oproepen. Misschien herken je nadien sommige muziekfragmenten in de voorstelling. Dat is dan mooi mee genomen. Je mag helemaal vrij dromen en fantaseren. Daar gaat deze voorstelling tenslotte over: de vrijheid om te mogen dromen en denken wat je wil!

1. De ouverture van *Fidelio*:
<https://www.youtube.com/watch?v=QmpJkLiFEGk> (in de voorstelling wordt alleen het begin gebruikt, tot 1:37)
2. *Vijfde symfonie* van Beethoven:
<https://www.youtube.com/watch?v=4IRMYuE1hI>
3. *Monscheinsonate*: <https://www.youtube.com/watch?v=C5WTGOdOek0>

ANDERE MUZIEK DIE IN FIDELIO GEBRUIKT WORDT

Uit de opera *Fidelio* van Beethoven (opus 72)

- Ouverture (fragment)
- Nr. 9 Recitatief Abscheulicher! Wo eilst du hin? (Leonore)
- Nr. 9 Aria Ich folg' dem innern Triebe (fragment; Leonore)
- Nr. 4. Aria Hat man nicht auch Gold beineben (Rocco; in onze versie een trio voor Leonore, Rocco en Marcelline)
- Nr. 5 Trio Gut, Sönnchen, Gut (Rocco, Leonore, Marcelline)
- Nr. 2 Aria O wär' ich schon mit dir vereint (Marcelline)

Uit de *5de Symfonie* van Beethoven (opus 67)

- Allegro con brio (alleen de eerste acht noten, vertraagd)

Uit de opera *Fidelio* van Beethoven (opus 72)

- Nr. 3 Kwartet Mir ist so wunderbar (fragment tot waar Jaquino normaal gezien invalt: Marcelline, Leonore, Rocco)
- Nr. 8 Duet Jetzt Alter hat es eile (fragment: Pizarro, Rocco)
- Recitatief (scène 10) Nun spricht, wie ging's? (Leonore, Rocco)
- Nr. 11 Aria In des Lebens Frühlingstagen (fragment: Florestan, in onze versie gezongen door Leonore)
- Nr. 12 Melodrama Wie kalt ist es in diesem unterirdischen Gewölbe! (Rocco, Leonore)
- Nr. 14 Kwartet Er sterbe! (fragment, vnl. opkomst Pizarro)

Uit de *Pianosonate Nr. 14* in cis mineur ('Mondscheinsonate') van Beethoven (opus 27 Nr. 2)

- Adagio sostenuto

Uit de opera *Fidelio* van Beethoven (opus 72)

- Nr. 13 Trio Euch werde Lohn in bessern Welten (Leonore-repliek: in onze versie gezongen door Marcelline)
- Nr. 12 Duet Nur hurtig fort, nur frisch gegraben (fragment: in onze versie een trio voor Rocco, Leonore en Marcelline)

Uit de *9de Symfonie* van Beethoven (opus 125)

- fragment uit de koorfinale (Ode an die Freude)

LIEFDE EN VRIJHEID

De belangrijkste thema's in het verhaal van *Fidelio* zijn *vrijheid en liefde*. Wat is *vrij zijn*? Wanneer ben je *vrij*? Wanneer ben je *niet vrij*? Wat betekent *liefde*? Praat samen over deze thema's. Als je het te moeilijk vindt om hier woorden voor te vinden, dan kan je beginnen met onderstaande rij aan te vullen. Wie weet komen de woorden en zinnen daarna gemakkelijker en kan je er wél over praten in de klas. Hoe klein je ook bent, je hebt misschien toch al wel eens ergens opgesloten gezeten ... in de badkamer, in een wc, in een lift. Hoe voelde dat? Hoe klein je ook bent, er is vast en zeker iemand waar je heel veel van houdt ... mama, papa, broer of zus, vriend of vriendin. Hoe voelt dat?

Vrij zijn ... wat betekent dat?

- Je mag zeggen en dromen wat je wil?
- Je mag gaan en staan waar je wil?
- Je mag reizen waarheen je wil?
- Je mag wonen waar je wil?
- Je mag alles opschrijven wat je wil?
- Je mag tekenen en schilderen wat je wil?
- Je mag alle liedjes zingen die je wil?
- ?

Liefde ... wat betekent dat?

- Dat je veel van iemand houdt?
- Dat je hart soms te hard klopt?
- Dat je heel je leven samen blijft?
- Dat je het altijd warm hebt?
- Dat je nooit meer bang bent?
- Dat je vlug kan lachen?

- ?

SLOT LIED

<http://www.walpurgis.be/v2/block2/productie4.php?lan=nl&prodID=415>

Dit lied studeer je allemaal samen in. Heel de klas kan dit zingen. Het is het lievelingslied van Florestan. Hoe meer kinderen (en volwassenen) het zingen, hoe blijer Florestan wordt en hoe sneller hij weer op krachten zal komen.

Het is een tamelijk lang lied. Als je per groepje een strofe aanleert en met de hele klas het refrein (vetgedrukt), dan komt alles goed. Dit mag dan op het moment dat dit in de voorstelling gezongen wordt, door iedereen in de zaal enthousiast worden mee gezongen. De strofes die je niet uit je hoofd kent, mag je verder mee neuriën. Op die manier wordt het geen chaos in de zaal en kunnen de zangers op het podium hun werk blijven doen. Niet vergeten: jullie zijn 'operazangers', dus je luistert naar elkaar en je 'zingt' mooi en helder samen!

Laat ons zotte dromen dromen,
Laat ons onze fantasie.
Laat ons 's werelds oor bekoren,
Met een mooie melodie.

**Waarom bang zijn, waarom beven,
Voor wat koud is en gemeen?
Als we liefdesbanden smeden,
Zijn we sterk en nooit alleen.**

Liefde kleurt onze gezangen,
Liefde stroomt door al wat leeft.
Rijk zijn zij die haar ontvangen,
Nobel hij die liefde geeft.

**Zelfs de wreedste woestelingen
buigen voor haar tovermacht.
Liefde kan een kraai doen zingen
Liefde geeft de mensen kracht.**

(herhaling)

**Zelfs de wreedste woestelingen
buigen voor haar tovermacht.
Liefde kan een kraai doen zingen
Liefde geeft de mensen kracht.**

Laat ons zotte dromen dromen,

Laat ons onze fantasie.

Laat ons 's werelds oor bekoren,
Met een mooie melodie.

**Waarom bang zijn, waarom beven,
Voor wat koud is en gemeen?
Als we liefdesbanden smeden,
Zijn we sterk en nooit alleen.**

(herhaling)

**Waarom bang zijn, waarom beven,
Voor wat koud is en gemeen?
Als we liefdesbanden smeden,
Zijn we sterk en nooit alleen.**

NA DE VOORSTELLING

1. Schrijf een kaartje naar Fidelio en Florestan. Je koopt je kaartje niet in een winkel, maar je maakt het zelf. Op de voorkant teken je iets waar jij zelf héél blij en gelukkig van wordt: een zon, een bloem, groen gras, muzieknoden, een hartje,... Op de achterkant schrijf je jouw wens voor Leonore en Florestan.

Bijvoorbeeld:

<p><i>Lieve Leonore en Knappe Florestan,</i></p> <p><i>Ik wens dat jullie een heel leven lang samen kunnen zijn en veel kunnen zingen!</i></p>	<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 60px; margin: 0 auto 20px auto;"></div> <hr/> <hr/> <hr/>
--	---

	<div data-bbox="1252 259 1369 421" style="border: 1px solid black; width: 73px; height: 72px; margin: 0 auto;"></div> <hr/> <hr/> <hr/>
--	---

	<div data-bbox="1252 913 1369 1075" style="border: 1px solid black; width: 73px; height: 72px; margin: 0 auto;"></div> <hr/> <hr/> <hr/>
--	--

	<div data-bbox="1252 1568 1369 1729" style="border: 1px solid black; width: 73px; height: 72px; margin: 0 auto;"></div> <hr/> <hr/> <hr/>
--	---

2. Onderstaande verhaallijn (scène per scène) kan je gebruiken als leidraad om na de voorstelling alles opnieuw te beleven en ervaringen te delen. Aan de hand van elke scènebeschrijving kan je telkens een tekening maken. Zo ontstaat er een soort stripverhaal. Zo gauw je thuis bent, haal je je 'boekje' te voorschijn en terwijl je er doorheen bladert, vertel je aan je huisgenoten het hele verhaal.

1. *Florestan zit al twee jaar lang in de gevangenis van de gevaarlijke, kwaadaardige Pizarro .*
2. *Leonore heeft een droom waarin ze Florestan en zichzelf ziet. Tegelijkertijd zien we Florestan in de kerker.*
3. *Leonore schiet wakker. Zij zag Florestan in haar droom. Zij vreest voor zijn leven en besluit actie te ondernemen. Zij verwisselt haar vrouwenkleren voor mannenkleren en knipt haar haar af.*
4. *De gevangenisbewaker, en Marzeline, zijn dochter, zijn samen aan het werk.*
5. *Leonore stelt zich voor als Fidelio en probeert indruk te maken op de gevangenisbewaker. Zij hoopt bij hem in de gevangenis te mogen werken. Marzeline, wordt onmiddellijk verliefd op de vreemde knappe jonge man (Fidelio). Zij probeert haar vader ervan te overtuigen om 'hem' in dienst te nemen.*
6. *Er mag niemand in de gevangenis binnen. De gevangenisbewaker kan dus Fidelio niet aannemen. Marzeline barst in tranen uit en ... haar vader geeft toe.*
7. *We zien hoe het er in de gevangenis aan toegaat. Marzeline, haar vader en Fidelio zijn 'aan het werk'.*
8. *Marzeline laat blijken dat ze Fidelio wel een hele knappe jongen vindt en dat haar hartje sneller gaat slaan als hij in haar buurt is. Fidelio (Leonore) probeert haar te ontwijken.*
9. *Het is nacht. We zien hoe de gevangenisbewaker water en brood in de kerker brengt. En iets later Fidelio (Leonore) die haar vriendje tussen de andere gevangenen en tussen het publiek zoekt, maar hem niet vindt. Ondertussen zien we beelden van Florestan in de kerker.*
10. *Pizarro beveelt zijn bewaker om Florestan te doden. Hij weigert: een mens doden is niet zijn plicht. Pizarro maakt hem uit voor bangerik en geeft hem het bevel om toch alvast een put te graven. Pizarro besluit Florestan zelf te komen doden.*
11. *De gevangenisbewaker vraagt Fidelio om onmiddellijk met hem mee te gaan naar 'de geheime kerker'. Ze moeten daar een put graven. Leonore is blij: eindelijk weet ze*

waar Florestan gevangen gehouden wordt.

12. *De gevangenisbewaker en Leonore dalen af in de put.*

13. *Ze zien Florestan. Hij ligt te slapen.*

14. *Na het graven van de put stuurt de gevangenisbewaker Fidelio weg omdat Pizarro elk ogenblik kan aankomen en hij eigenlijk niemand in de geheime kerker mag toelaten. Fidelio (Leonore) verstoppt zich en wacht op de komst van Pizarro.*

15. *Pizarro komt binnen en verheugt er zich op om Florestan te doden.*

16. *Maar dan springt Fidelio tevoorschijn. Hij/Zij bedreigt hem met een revolver. Zij maakt zich kenbaar als Leonore, het liefje van Florestan. En met de hulp van Marzeline, die alles van op afstand heeft gevolgd, dwingt zij Pizarro in de put.*

17. *De gevangenisbewaker, die nog altijd in de put zit en het gesprek hoort, zoekt een steen waarmee hij Pizarro neerslaat.*

18. *Florestan komt uit de put, geholpen door de gevangenisbewaker en Leonore.*

19. *Een ontroerend moment tussen Florestan en Leonore.*

20. *De gevangenisbewaker maakt de put dicht zodat Pizarro er niet meer uit kan. Alle andere mensen die net als Florestan door de gemene Pizarro gevangen werden genomen, worden bevrijd en iedereen zingt het lievelingslied van Florestan, zodat hij snel weer gezond en sterk wordt.*

3. Als je liever toneel speelt in plaats van tekent, dan kan je dezelfde opdracht omzetten in 'levende foto's (tableaux vivants).

Groepjes van twee of drie. Hieronder vind je alvast een paar ideeën:

- Foto van Florestan in de gevangenisput;
- Foto van Marzeline die verliefd kijkt naar Fidelio (Leonore);
- Foto van een huilende Marzeline bij haar vader;
- ...

COLOFON

Deze map werd samengesteld door Paula Stulemeijer.
Je kan deze terugvinden op onze website via volgende link:
<http://www.hetpaleis.be/scholen-and-groepen/lesmappen>

Deze voorstelling ging in première in Théâtre de Saint-Quentin-en-Yvelines –
Scène nationale (Fr) op 18 nov. 2015 en in HETPALEIS op 10 feb. 2016.

Contact dienst educatie:

Anja Geuns: Coördinator publiek en educatie
03 202 83 75 | anja.geuns@hetpaleis.be

Paula Stulemeijer: Educatief medewerker
03 202 83 74 | paula.stulemeijer@hetpaleis.be

Rita Pottier: Administratief medewerker
03 202 83 59 | rita.pottier@hetpaleis.be

HETPALEIS

Theaterhuis voor kinderen, jongeren en kunstenaars

Meistraat 2 - 2000 Antwerpen

03 202 83 11

info@hetpaleis.be

www.hetpaleis.be

WALPURGIS

Deurneleitje 6 - 2640 Mortsel

03 235 66 62

www.walpurgis.be